

**Громадська організація
«Південна фундація педагогіки»**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ
учасників міжнародної
науково-практичної конференції**

**«ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ
НАУК У ХХІ СТОЛІТТІ»**

19–20 березня 2021 р.

**Одеса
2021**

УДК 37.01+159.9«20»(063)

П 76

П 76 **Пріоритети розвитку педагогічних та психологічних наук у XXI столітті:** Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (19–20 березня 2021 р., м. Одеса). – Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2021. – 148 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 37.01+159.9«20»(063)

© Автори статей, 2021
© Південна фундація педагогіки, 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Володарська Н. Д.
ЖИТТЄВІ ПЕРСПЕКТИВИ ТА СТРАТЕГІЇ У ДОСЯГНЕННІ
ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ 7

Дрозд А. І., Сидоренко О. Б.
ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
НА МОТИВАЦІЮ СТУДЕНТІВ ПЕРШОКУРСНИКІВ..... 11

Заріцька В. В., Кушнірук К. Д.
ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ..... 14

Кропова А. А.
ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ПРАЦІ
ВИПУСКНИКІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ САМООЦІНКИ
ТА ЖИТТЄВОГО ПЛАНУВАННЯ..... 18

Науменко Л. О.
МЕТОДИ ОЦІНКИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ 21

Петерс М. Д.
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ
В СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ..... 24

Пророк Н. В.
ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА: ОСМИСЛЕННЯ ДЕЯКИХ
ПСИХОЛОГІЧНИХ НАСЛІДКІВ ПАНДЕМІЇ 26

Соґоян В. Н.
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХІЧНИХ СТАНІВ
ТА ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ
МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ..... 30

Терлецька Ю. М.
АНАЛІЗ МОТИВАЦІЙНОЇ ТЕОРІЇ ПСИХІЧНОЇ ДЕПРИВАЦІЇ 33

СЕКЦІЯ 2. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Боснюк В. Ф., Панова К. О.
РЕСУРСНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ ЗАХОПЛЕНОСТІ РОБОТОЮ 36

СЕКЦІЯ 3. ПЕДАГОГІЧНА ТА КОРЕКЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Августюк М. М.

ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ»40

Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхєєва Л. В.
ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ КОРЕКЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО

ВИГОРАННЯ ПЕДАГОГІВ43

Дорофей С. В.

ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНОГО
ВЧИТЕЛЯ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ47

Латиш Н. М.

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ51

Марчук В. М.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ
З ДЕВІАНТНИМИ ПІДЛІТКАМИ54

Реброва О. О.

ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ БАТЬКІВ,
ЩО ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З ООП.....57

СЕКЦІЯ 4. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ПЕДАГОГА: ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Гончарук В. А., Гончарук Н. В.

ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ СКЛАДНИК СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....61

Тернова О. І.

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРОФЕСІЙНУ
ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ65

СЕКЦІЯ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МІЖЕТНІЧНИХ І МІЖКУЛЬТУРНИХ ВІДНОСИН

Лукацька Я. С.

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ69

Марчук Л. М.

ФОРМУВАННЯ АСЕРТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ В
ПОЛІЕТНОКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ВИЩОЇ ШКОЛИ71

СЕКЦІЯ 6. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Батрун І. В.
ПРИНЦИП «РАДОСТІ ПІЗНАННЯ» У НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ (ЗА В. СУХОМЛИНСЬКИМ) 75

Богданов Є. П.
ОРГАНІЗАЦІЯ МОНИТОРИНГУ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ 78

Волошина О. С.
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ 82

Зайченко Н. І.
КАТЕГОРІЯ «ЩАСТЯ» В ІСПАНСЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ НА МЕЖІ ХІХ – ХХ СТ. 85

Моргай Л. А.
ПЛАН СОЦІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ 89

Орду К. С.
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ 93

Снітовська О. Й.
ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ) В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 96

Ховрякова Т. І.
ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА «НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ НА 2017-2021 РОКИ» В ОСВІТНЬОМУ АСПЕКТІ ПІДГОТОВКИ МОЛОДІ ДО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ 99

СЕКЦІЯ 7. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВИТИ. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

Бабишена М. І.
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ІНОЗЕМНИХ ФАХІВЦІВ 103

Усенко Н. М., Алексахіна Т. О.
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ: ІННОВАЦІЙНИЙ ЕВРИСТИЧНИЙ ПІДХІД 105

СЕКЦІЯ 8. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

Білоусова Н. В.
УПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ФІЗКУЛЬТУРИ НА ІНШИХ ПРЕДМЕТАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 108

Вільхова О. Л. РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	110
Доротюк В. І. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНІЙ ОСВІТІ.....	114
Доротюк О. Г. КРИТЕРІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧИТЕЛЯ.....	116
Колмикова О. О. ЗАСТОСУВАННЯ «ПІДТРИМУЮЧИХ» СТРАТЕГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ МАЙБУТНІМ ФАХІВЦЯМ ТОРГІВЕЛЬНОГО ФЛОТУ.....	117
Лемко Г. І., Ворощук О. Д. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ З ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ	119
Мосенко Ю. Б. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.....	123
Осюхіна О. О. ГРУПА «КЛУБ БАТЬКІВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ» – НОВИЙ ФОРМАТ ВЗАЄМОДІЇ ПСИХОЛОГА З БАТЬКАМИ ВИХОВАНЦІВ ТА ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОЇ СПІВПРАЦІ	127
Павленко В. В. ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	131
Проскуркіна Я. І. ВЕБ-САЙТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОНЛАЙН-РЕКРУТИНГУ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ.....	135
Siladi V. V. DIFFERENCES IN LEARNING STRATEGIES APPLIED DURING LISTENING COMPREHENSION AMONG STUDENTS AGED 12-13 I N A MONOLINGUAL AND MULTILINGUAL ENVIRONMENT IN TRANSCARPATIA	137
Трофімченко О. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	140

Орду К. С.

аспірантка кафедри педагогіки

*ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ

Компетентісний підхід ґрунтується на формуванні компетентності майбутнього спеціаліста через комплекс компетенцій, що забезпечить вирішення покладених на нього функцій і завдань під час професійної діяльності. Теорія компетентісного підходу в освіті представлена в працях як зарубіжних (Р. Бадер, Д. Мертенс, Б. Оскарсон, А. Шелтен та ін.), так і українських (І. Бех, Н. Бібік, Л. Ващенко, І. Єрмаков, О. Локшина, О. Овчарук, Л. Паращенко, О. Пометун, О. Савченко, С. Грубачева та ін.) учених.

Поняття «компетентність» А. Ільченко визначає як інтегрований результат, що передбачає зміщення акцентів з накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок до формування і розвитку в майбутнього лікаря здатності практично діяти, застосовувати досвід успішної діяльності в певній сфері [8, с. 32].

За словами А. Добровольської, кінцевим результатом освітнього процесу в профільних закладах вищої освіти за компетентісного підходу є розвиток певних особистісних якостей майбутніх лікарів і провізорів. За традиційного підходу до процесу освіти такі якості формуються виключно під час набуття студентами необхідних знань, а компетентісний підхід має на меті отримання майбутніми фахівцями досвіду самостійного вирішення проблем [4, с. 96].

Для визначення освітнього результату випускника в галузі медицини європейськими фахівцями розробено проєкт «Тюнінг Медицина» (The Tuning Project Medicine, 2004) та шляхом інтеграційної експертизи загальноєвропейського опитування було ідентифіковано комплекс компетентностей лікаря, який містить такі загальні компетентності, як: професійні властивості (порядність, чесність, емпатія; творчість; етичні зобов'язання критичні і самокритичний здатності; турбота про якість; ініціативність, прагнення до успіху; навички міжособистісного спілкування); професіоналізм (здаатності: самооцінки власних можливостей і звернення по допомогу; вести за собою інших – лідерство, приймати рішення і працювати як автономно, так і в міждисциплінарній команді); лікар як експерт (здатність до навчання, аналізу і синтезу інформації; застосування знань на практиці; прове-

дення наукових досліджень); глобальний лікар (розуміння культур і звичаїв народів інших країн і толерантність до них; уміння працювати в міжнародному контексті; знання другої мови; загальні знання поза межами медичних) [6, с. 115].

Суголосні із твердженням О. Ільницької та З. Попович, що саме в медичній галузі повинно приділятися більше уваги питанням впровадження компетентнісного підходу, оскільки саме сучасна система медичної освіти повинна відповідати сучасним міжнародним вимогам. Це зумовлено: стрімким зростанням обсягів новітніх медичних даних і результатів наукових досліджень; швидкою зміною самого розуміння подій, фактів, явищ і недостатнім часом на передавання і переосмислення цих знань в освітньому процесі; необхідністю враховувати дані про те, що характер медичної інформації щодо нарощування об'єму не є прогнозованим, його структурована частина складає лише 20%, а збільшення обсягу відомостей щорічно подвоюється; наявністю когнітивної асиметрії при відстеженні інформації в науковій літературі, яка підсумовує результати дисбалансу в основних складниках сфери знань – доступу до інформації, освіти, наукових дослідженнях [7, с. 93].

Варто відзначити думку ученої М.Філоненко, що методологічною основою вищої медичної освіти має стати компетентнісний підхід, при якому компетентність трактується як одна з важливих характеристик особистості відповідності людини до посади, яку вона займає [10, с. 4–5].

Необхідність упровадження компетентнісного підходу в систему освітньої та науково-методичної роботи медичних закладів освіти, на думку С. Бухальської та О. Мельничук, пов'язана із низкою завдань, окреслених у Концепції розвитку вищої медичної освіти в Україні, одним із яких є підготовка майбутніх висококваліфікованих, конкурентоспроможних, професійно компетентних медичних і фармацевтичних працівників [1].

Реалізація компетентнісного підходу в системі медичної освіти, наголошують Казаков Ю., Петров Є., Треумова С., і з цим не можна не погодитися, дозволяє по-новому розглядати проблему якості підготовки майбутніх спеціалістів. Суголосні з твердженням науковців, що грамотно сплановане й ефективне педагогічне керівництво процесом формування професійної компетентності майбутніх спеціалістів уможлиблюється за умови професійної готовності викладачів до реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі. Адже формування професійної компетентності має бути керованим, цілеспрямованим, поступовим процесом [5, с. 82–83].

У контексті дослідження слушною є думка дослідників (Н. Артьомова, Л. Зюзін, В. Похилько, Г.Соловйова С. Цвіренко та ін.), про те, що у вищій медичній школі компетентнісний підхід орієнтований на

всебічний розвиток і підготовку не лише фахівця певної сфери професійної діяльності, а на компетентності, які дозволяють мобільно змінювати професійну діяльність, зумовлену соціально-економічними умовами, формувати свідомого члена суспільства, відповідального за результати своєї праці, здатного до міжпредметної взаємодії, реалізації своїх знань і вмінь у різних умовах, вихованої, освіченої особистості. Адже реалізація цього підходу ґрунтується на розумінні, що прогрес людства визначається рівнем розвитку особистості [12, с. 236–238].

Реалізуючи компетентнісний підхід в освітньому процесі викладач ЗВМО повинен: сприяти зацікавленості кожного студента в роботі групи за допомогою чіткої мотиваційної настанови; використовувати різноманітні форми та методи організації освітньої діяльності, орієнтовані на конкретного студента; стимулювати майбутніх медичних працівників до висловлювання, використання різних способів розв'язання ситуативних завдань без страху бути покараним за неправильну відповідь; створювати на занятті такі педагогічні ситуації, які дають можливість кожному студенту виявити ініціативу, самостійність [3, с. 359].

На нашу думку, формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх сімейних лікарів можливе за умови забезпечення впровадження компетентнісного підходу, що дасть можливість студентам-медикам бути спроможними діяти в різноманітних комунікативних ситуаціях і виявити себе як високоосвічену особистість із сформованою життєвою позицією. Вважаємо, що професійна підготовка майбутніх сімейних лікарів у цьому напрямі має бути сфокусована на збагачення словникового запасу опанування фахової термінології, засвоєння ними правил професійного спілкування й удосконалення вмінь, навичок володіння сучасними медичними інформаційними системами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бухальська С., Мельничук О. С. Компетентнісно зорієнтований розвиток студента в системі навчально-виховної та методичної роботи медичного коледжу як умова модернізації вищої медичної освіти. *Нова педагогічна думка*. 2014. № 3. С. 21–24.
2. Вороненко Ю. В. Безперервний професійний розвиток лікарів і провізорів – нові принципи побудови системи. *Медична освіта*. 2011. № 2. С. 41–44.
3. Гуменна Н.В. Компетентнісний підхід у викладанні дисципліни «Медичне правознавство». *Молодий вчений*. 2017. № 4 (44). С. 356–361.
4. Добровольська А. М. Формування ІТ-компетентності майбутніх фахівців в межах реалізації моделі педагогічної системи. *Молодий*

вчений. 2017. № 5. С. 312–324. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_5_75

5. Казаков Ю.М., Петров Є.Є., Треумова С.І. Компетентний підхід як засіб підвищення якості вищої медичної освіти. С. 82–83.

6. Кульбашна Я. Формування загальних компетентностей майбутніх лікарів / Я. Кульбашна, О. Ткачук. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2016. Вип. 4. С. 113–118.

7. Ляницька О. М., Попович З. Б. Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні. *Педагогічні науки*. Випуск 133. 2017. С. 90–96.

8. Ляченко А. А. Характеристика педагогічних форм та методів профілактичної діяльності медичних фахівців. *Медична освіта*. 2016. № 1. С. 24.

9. Л.Манюк. Технологія врахування лінгвістичних особливостей фахової комунікації майбутніх лікарів. *Педагогічний процес: теорія і практика (Серія: педагогіка)*. 2016. № 4(55). С. 119–123.

10. Філоненко М. М. Методика викладання у вищій медичній школі на засадах компетентнісного підходу: Методичні рекомендації для викладачів та здобувачів наукового ступеню доктора філософії (PhD) ВМ(Ф)НЗ України. К., 2016. 88 с.

11. Цвіренко С.М., Похилько В.І., Артьомова Н.С., Зюзіна Л.С., Соловійова Г.О. *Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні*. С. 236–238. URL:http://elib.umsa.edu.ua/jspui/bitstream/umsa/10115/1/Tsvirenko_Kompetentsii_ta_kompetentnosti.pdf (дата звернення 12.02.2021).

Снітовська О. Й.

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри латинської та іноземних мов

Львівський національний медичний університет

імені Данила Галицького

м. Львів, Україна

ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ) В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Для студентів немовних спеціальностей вивчення іноземної мови є не менш важливим, ніж засвоєння спеціальних предметів. Англійська мова сьогодні є не лише мовою інтернаціонального спілкування: в умовах пандемії знання англійської – це спосіб швидкого обміну досвідом та науковими відкриттями для лікарів з усіх країн, а також